

Burgerinitiatief:

STOP de boskap

**in de Schoorlse-
en Noord-
Kennemerduinen**

29 november 2019

Hoe zat het ook al weer?

1995: aanwijzing tot Staatsnatuurmonument

De "Schoorlse duinen" bestaan uit een gevarieerd en uitgestrekt duinlandschap dat reliëfrijk en landschappelijk zeer afwisselend is.

Het landschap verandert van west naar oost van de zeeerepduinen via een sterk geaccidenteerd landschap met valleicomplexen naar een bosrijke binnenduinrand.

**boswachters stonden te huilen,
het leger werd ingeschakeld,
met man en macht werd geblust**

**vrijwilligers hebben samen met SBB een herstelplan
opgesteld en hebben het gebied opgeruimd
om bomen te gaan herbeplanten**

• vreemd dat SBB opeens niet meer mocht of wilde herplanten?

• ..... er was iets bij een buurgemeente

2012: bestemmingsplan landelijk gebied verworpen door Commissie MER: grootschalige veeteelt → te grote stikstofbelasting voor het Schoorlse Duingebied

2012: PAS-analyse voor de Schoorlse Duinen
(in 2015 bijgewerkt)

- plan voor 'herstel'-strategieën en 'herstel'-maatregelen
- omwonenden verwachten een plan voor herstel van de schade
- het blijkt een plan voor grootschalige omvorming om stikstof weg te halen uit het duingebied

Aan de heer A. van Dijk
Commissaris van de Koning in Noord Holland en
Voorzitter van Provinciale Staten

29 november 2019

Aanbiedingsbrief Burgerinitiatief:

**Stop de boskap in de Schoorlse- en Noord-
Kennemerduinen**

Geachte heer Van Dijk,

De initiatiefnemers verzoeken Provinciale Staten om dit burgerinitiatiefvoorstel op de agenda van de eerstvolgende vergadering van Provinciale Staten te plaatsen.

Volgens bijgaand rapport van onze telcommissie omvat de bundel, die wij u hierbij overhandigen, in totaal **8.570** ondersteuningsverklaringen die voldoen aan de door de Provincie gestelde eisen. Met deze ondersteuningsverklaringen onderbouwen wij ons verzoek.

Met trots presenteren wij u bij deze brief een lijst met personen die ons Burgerinitiatief aan u aanbevelen (1). Daarna treft u bij deze brief een Korte Toelichting (2), onze Overwegingen inzake de Ondersteuningsverklaringen (3) en het Rapport van onze Telcommissie (4). Verder is bijgevoegd een usb-stick, met daarop o.a. deze brief met bijlagen, een bestand met de netto digitaal ontvangen ondersteuningsverklaringen en de door ons uitgegeven nummers 1, 2 en 3 van "Wij hebben de dennen nodig". Tenslotte overhandigen wij u bij deze brief de stapel met de op papier ontvangen ondersteuningsverklaringen.

Vanzelfsprekend zijn wij beschikbaar voor het geven van nadere toelichting.

De initiatiefnemers en indieners:

Ir. A.J.J. Engelbregt
voorzitter bestuurslid

J.C. Volkers-Vos
bestuurslid

M.M.G. Geurds
bestuurslid

A. Mors
penningmeester

M.J. van Amerom
bestuurslid

1. Aanbevelingen

Veel burgers zijn verontrust door de boskap in de duinen.

We ontvingen vanuit het hele land ondersteuningsverklaringen voor ons burgerinitiatief, in totaal **14.382 stuks.**

Onze petitie tegen de boskap op schoorlsebosmoetblijven.nl is **23.432 keer ondertekend.**

onze petitie is aangeboden aan de heren De Graaf en Tekin

Trots vermelden wij dat ons Burgerinitiatief u wordt aanbevolen door:

Adriaan van Dis, schrijver en presentator:

Ik ondersteun van harte het burgerinitiatief tegen de bomenkap in Schoorl. Weg met de bijl en leve de wandelaar die rust zoekt tussen de ruisende dennen.

Jeroen Krabbé, acteur, filmregisseur en kunstschilder:

Ja, ik steun hierbij het initiatief van harte!

Margriet Brandsma, journaliste en schrijfster:

Omdat ik de bomenkap in Schoorl een onzalig idee vind, zeg ik: ja, ik beveel het burgerinitiatief aan!

Saskia Noort, schrijfster en columniste

Frits van Beusekom, oud directeur Staatsbosbeheer:

Natuurlijk mogen jullie mijn naam gebruiken als Aanbeveler en Ondersteuner van jullie initiatief.

Jacob Vis, schrijver, oud-manager Staatsbosbeheer:

Ja, ik beveel dit burgerinitiatief van harte aan. Zo vaak gebeurt het niet in ons land dat een groep burgers zich sterk maakt voor het behoud van bos en veel beter dan de beherende overheid inziet dat bomen in een kwetsbaar gebied onmisbaar zijn. De stichters van het bos zouden zich in hun graf omdraaien als ze zien hoe hun opvolger ermee omgaan, maar ze zouden juichend dat graf uitspringen als ze zien met hoeveel hartverwarmend enthousiasme deze burgers alles op alles zetten om het bos te behouden. Hulde!

Leffert Oldenkamp, publicist, voorheen werkzaam bij Staatsbosbeheer

Kees de Bakker, directeur Uitgeverij Conserve:

Het is onvoorstelbaar dat publiek en politiek de boskap voor zoete koek aannemen. De gedachte aan stapels gekapte bomen langs de Schoorlse Zeeweg maakt me onpasselijk.

Giselle Ecury, schrijfster en columniste:

Natuurlijk beveel ik het Burgerinitiatief aan. Onze duinen kunnen niet zonder de dennen, dan wordt de omgeving en ons dorp onleefbaar door het stuifzand. Dáárom is dit bos ooit zó ontworpen!

Drs. Lettie Oosterhof, predikante:

Krijgen de paddenstoelen wel genoeg aandacht bij het beheer van de duinen?

Hans van Marwijk, kunstschilder:

Ik steun een algeheel burgerinitiatief om een rigoureuze bomenkap tegen te gaan. Een kleine bomenkap voor meer variatie in het duinlandschap vind ik wel erg mooi.

Theo Olthuis, schrijver en dichter:

Hinderlaag
*Het Schoorlse Bos in een hinderlaag
Geen mensenhanden, maar middels
de scherpe tanden van de kettingzaag.
Alles kort en klein
tot een overzichtelijk terrein.
zal het zijn als dit echt gebeurt.*

Harry Hobo, voorzitter Stichting Natuurbelang

Hessel Engelbregt, psychotherapeut en oprichter Hersencentrum.nl:

Het leven op aarde blijkt kwetsbaar. Ik vind dit geen goed moment om bossen te oogsten.

Drs. Kim Beaumont, historica

Robin Noorda, filmer - **Margot van de Stolpe**, kunstenares en vormgever - **Alfred Marseille**, mediavormgever, allen bestuursleden van Tropism Art & Science Foundation:

De Natura 2000 wensnatuur van een biodivers duinlandschap zal zich, vanwege de stikstof, na kaalkslag helaas niet manifesteren. Het kappen en verstoken van het bos zal enkel CO2 uitstoot opleveren terwijl het vermogen tot CO2 opslag verloren gaat. Het dubbele tegendeel van CO2 neutraal dus. We hebben hier te maken met commerciële kortzichtigheid waarbij de wensen van de bevolking genegeerd worden.

Ir. Han Leupen, consultant op het gebied van duurzaamheid en klimaat:

*Ik steun het burgerinitiatief om de rigoureuze bomenkap te stoppen.
Wereldwijde ontbossing en urbanisatie zijn ware boosdoeners bij
klimaatverandering en daarom moeten de bomen blijven staan!*

Ir. Marieke Engelbregt, natuurgenezer en bestuurslid Stichting Local Spirit:

Deze grootschalige bomenkap draagt niet bij aan de biodiversiteit.

Ko van Geemert, journalist en schrijver:

Geachte Commissaris van de Koning,

*Ik ben tegen de bomenkap in Schoorl en steun derhalve het burgerinitiatief om deze
te verhinderen.*

Arnold de Hartog, schrijver:

*Ja, ik beveel het burgerinitiatief van harte aan! Liever meer dan minder bomen in de
Schoorlse duinen.*

Dr. Fokko Omta, predikant

Martijn Engelbregt, kunstenaar en grafisch vormgever

Rocco Veenboer, directeur Awakenings Dance Events:

*Picasso en vele anderen (internationale) kunstenaars deden inspiratie op in deze
bossen die nog steeds dagelijks vele mensen wandelplezier bieden.*

Waldemar Torenstra, acteur

Drs. Johan Vollenbroek, bestuurslid Mobilisation for the Environment (MOB)

Rob Chrispijn, tekstdichter, oud-voorzitter Mycologische Vereniging:

*Het zou een dieptreurige schande zijn als het voor paddenstoelen beste dennenbos
van Nederland zou verdwijnen. Het Schoorlse Bos moet blijven!*

Dick Pater, agrariër, voormalig bestuurslid LTB

Hennie Harinck, journaliste en publiciste:

*Bosbranden teisteren grote delen van de wereld en wat doen wij in kneuterig
Nederland? Wij kappen moedwillig en doodleuk hele bossen. Als u het nog snapt...*

Robert Valter, zanger, dichter, componist en zangcoach

Jan van Haasteren, striptekenaar:

Afkappen!

(speciaal voor ons getekend door Jan van Haasteren)

2. Korte Toelichting

2.1. Inleiding

Noord-Holland is een provincie met maar weinig bos. Niet meer dan 5% van het oppervlak. Er is maar weinig bos over uit de periode waarin dit deel van ons land zijn vroegere naam Holtland kreeg. Indieners, allen bestuurslid van de Stichting ter behoud van het Schoorlse- en Noord-Kennemerduingebied (kortweg de Duinstichting) verzoeken met dit Burgerinitiatief aan Provinciale Staten om te besluiten verdere boskap in de duinen te voorkomen.

Indieners verzoeken Provinciale Staten bij het nemen van haar besluit, het voortschrijdende inzicht mee te nemen met betrekking tot klimaat en milieu, tot luchtkwaliteit en tot de gezondheid van haar bewoners, alsmede het belang van de bossen voor de recreatie. Indieners verzoeken u om Gedeputeerde Staten op te dragen om dat besluit ten uitvoer te brengen.

In deze brief en de bijlagen worden “de indieners” ook wel aangeduid als “de initiatiefnemers” “wij”, als “ons”, als “de Duinstichting” of als “het bestuur van de Duinstichting”.

2.2. Mensen hebben de dennen nodig

In heel veel gesprekken die wij hadden met stafmedewerkers van de Provincie, van Staatsbosbeheer en van PWN hebben zij ons niet duidelijk kunnen maken waarom gezonde, geliefde bossen moeten worden gekapt. Het kan niet zijn omdat er een tekort is aan grijs duin (duingras met zanderige gedeelten), dat is juist in Schoorl het meest voorkomende landschap. Het bestaat niet dat meer grijs duin dan nu het gebied aantrekkelijk maakt voor soorten die zijn verdwenen. Die soorten zijn verdwenen door andere oorzaken, zoals vossen, loslopende honden, mtb-ers die buiten de route rijden, stikstofdepositie, recreatiedruk.

Er blijven bij ons veel vragen bestaan over de werkelijke redenen om op zo'n grote schaal bos te kappen. Het verhullende taalgebruik waarmee de overheid haar plannen benoemd, heeft niet bijgedragen aan het vertrouwen. Roept boosheid op. Voorbeelden te over, we beperken ons hier tot de termen *beheerplan* en *herstelplan*, waarmee complete onomkeerbare omvorming worden bedoeld.

Vragen, zorgen en boosheid die niet alleen bij ons bestaan, maar ook bij heel veel anderen. Het is voor directe omwonenden, alsook voor burgers van wat verder weg, nog steeds onbegrijpelijk dat onze overheid van plan is om de mooie bossen in de Noord-Hollandse duinen te kappen.

doorkijkje vanaf de Baaknol over een grote vlakke grijs duin

Wij kregen ongeruste reacties vanuit Groet, Schoorl en Bergen. Dat zijn reacties van de burens van het bedreigde Leeuwenkuilbos en het eveneens bedreigde Van Steijnbos, die reacties hadden we natuurlijk wel verwacht. We weten dat veel inwoners van Warmenhuizen, Heerhugowaard en Alkmaar recreëren in het duingebied rond Schoorl, Bergen, Castricum en Heemskerk, dus daarvandaan hadden we ook veel reacties verwacht. Maar er kwamen ook veel reacties van verder weg uit onze Provincie. Uit Monnickendam bijvoorbeeld, met een berichtje erbij dat ze al die handtekeningen aan ons opstuurden omdat ze elk weekend in Schoorl gaan wandelen of hardlopen. Uit Amsterdam bijvoorbeeld, met de opmerking dat er al zo weinig bos in de omgeving is. De Schoorlse- en Noord-Kennemerduinen blijken voor mensen in heel Noord-Holland van groot belang.

We kregen ook veel reacties van buiten Noord-Holland. Uit Zuid-Holland, van net over de grens, maar ook van verder weg uit ons land, bijvoorbeeld van vaste bezoekers en families met een recreatiewoning nabij de duinen. En van diverse vaste buitenlandse bezoekers van het Noord-Hollandse duingebied. Stuk voor stuk reacties van bezorgde bij het gebied betrokken mensen.

We kregen ook reacties van mensen die merkten dat in hun eigen omgeving veel bos wordt gekapt.

Hoewel alle respondenten erg betrokken waren, konden we helaas alleen handtekeningen uit Noord-Holland goedkeuren.

Wij willen u de opmerkingen niet onthouden die we spontaan kregen toegestuurd, op straat hoorden en waren bijgeschreven op de formulieren. Hieronder zomaar een greep uit de vele reacties:

Ik snap het gewoon niet. Waarom vernietigen wat onze voorouders hebben opgebouwd? Mijn vader heeft nog meegemaakt dat het zand het dorp in waaide!

Ik verbaas me over de liefdeloosheid van de hele operatie. Het lijkt wel of er een oorlog in het bos heeft gewoed.

Hierbij onze ondertekening tegen de boskap bij Schoorl. (Anders krijgen we weer van die bordjes "Pas op: overstekende duinen")

Succes gewenst uit Petten aan Zee. Met zeer bezorgde kustgroet.

Hier nog 3 ingevulde formulieren. Ik heb ze verzameld bij de wijkraadsvergadering en bij het gepensioneerden overleg op Schiphol.

Goed initiatief; hopelijk blijven de bomen staan en kunnen we ook in de toekomst lekker wandelen, hardlopen en mountainbiken in het bos in plaats van een kale zandvlakte; als ik in de wind wil lopen of fietsen ga ik wel naar de polder of het strand.

Jammer dat ik het niet eerder wist. Dan had ik bij sportverenigingen, AH, de snackbar etc. handtekeningen kunnen verzamelen. Iedereen die ik ken is tegen het kappen, en terecht. Zet hem op en veel succes!

Ik hoop van ganse harte dat het slopen van bomen wordt gestopt.

Ik ben tegen de massale bomenkap; wij graven zo ons eigen graf. Gruwelijk en onbegrijpelijk, dat we juist CO2 vergroten door bomen te kappen.

Schandelijk wat hier dreigt te gaan gebeuren, deze schijnheiligheid moet stoppen! Hierbij tekenen wij deze petitie.

Hierbij onze handtekeningen, heel veel sterkte in de strijd! Te gek voor woorden dat dit doorgaat. We denken aan jullie!

Succes met de actie, wij zijn oud Bergenaren en oud Schoorlaars wonende in Sint Pancras en vinden het een triest gezicht al die gekapte bomen.

Stichting ter behoud van het Schoorlse- en Noord-Kennemerduingebied

Er is al genoeg 'grijs' duin. Het is schandalig dat dit nog steeds gebeurd anno 2019. En dat de gemeente Bergen daar aan mee werkt.....

Ik teken en steun deze actie.....hoop dat dit allemaal lukt.....GEEN KAPVERGUNNING.....

PS hebben hier te maken in het Gooi met GNR (Goois Natuur Reservaat) is ook rampenplan, veel kappen.

Fantastisch dat jullie je zo inzetten. Voor onze prachtige duinen.

Beste vrijwilligers tegen het kappen van het Schoorlse bos, ik hoop van harte dat de actie tegen het kappen succes heeft!

Hier is nog een ingevuld formulier met handtekeningen. Ik doe er ook een foto bij, van ons bezoek aan de Schoorlerbosschen in 1949.

Bijgevoegd twintig steunbetuigingen om deze waanzinnige en vreselijke boomkap helpen te voorkomen. Wij hopen dat u zo spoedig mogelijk het aantal benodigde handtekeningen bijeen kunt verzamelen.

Wat gebeurt er als de natura 2000 doelstellingen niet worden gehaald? Moet Staatsbosbeheer dan subsidie terugbetalen? Hoeveel is dat? Staatsbosbeheer gebruikt een cirkelredenering als argument. Alleen unieke gebieden krijgen natura 2000 status, om te voldoen aan die criteria moeten bomen worden gekapt. Nu is het argument: als we niet kappen voldoen we niet aan de voorwaarden van Natura 2000. Maar die voorwaarden zijn 'bedacht' door PWN en SBB.

Bij deze wil ik graag de actie ondersteunen, Nederland is van het padje af en dat moet weer recht worden getrokken.

Jaaaa natuurlijk! En dat filmpje over Staatsbosbeheer, wat erg! Ik dacht dat zij voor de natuur en te vertrouwen waren! En zo denkt het gros van de bevolking waarschijnlijk. Ik geloofde die bordjes in de duinen. Niet te geloven dat ze overal zo bezig zijn! Kunnen jullie niet op tv komen? Ik ben inderdaad erg boos/verdrietig. Heel veel succes met de handtekeningen en ik stuur zo nog een lijst. Deze heb ik verzameld op mijn werk. Zijn licht verstandelijk gehandicapt dus de handtekeningen zijn wat kinderlijk. Ook heb ik lijsten bij bedrijven neergelegd hopelijk komt daar ook wat uit!

Ik kreeg de petitie doorgestuurd door mijn vader, ik kom al in het bos sinds mijn jeugd dus persoonlijk trek ik mij het welzijn van het Schoorlse bos erg aan! Daarnaast vind ik dat we al te weinig bos hebben en dat we veel meer bos zouden moeten aanplanten!

Succes met jullie actie, hopelijk blijven de bossen behouden.

Ik hoop dat heel veel mensen mee doen. Het is een gebeid waar ik elk jaar weer een dag met heel veel plezier doorheen wandel. Vraag me af of het nog zin heeft lid te zijn van natuurmonumenten. Eerst de Oostvaardersplassen nu dit weer.

het Schoorlse Bos in 1949 (zat bij een ondersteuningsverklaring; geplaatst met toestemming)

Tegen het bomen kappen in de Schoorlse Duinen, wegens nu al veel te weinig bos in deze omgeving!

Ik hoop dat mijn handtekening mede zorgt voor het stopzetten van de boskap in het mooie kustgebied. Ik train daar vaak met av xxxx en kom er ook in de weekenden met familie/kinderen en kleinkinderen, zodat die genieten van de mooie natuur en haar kwetsbaarheid.

Bijgaande onze ondersteuningsverklaring voor het behoud van het Leeuwenkuilbos en het Dr van Steijnbos.

Bij deze mijn ondersteuningsverklaring. Ook ik vind het een zot idee om zoveel van het mooie bos te kappen, de argumentatie die men daarbij gebruikt slaat werkelijk nergens op. Al jaren komen wij daar met plezier omdat je daar heerlijk kunt recreëren en hoop dat dat zo blijft.

Ik wens jullie veel succes toe met de verdere acties in de hoop dat de kap wordt tegengehouden.

Veel succes en hopelijk lukt het om de kap tegen te houden....wat een onzinnig plan ;-)

Hiermee zou ik U willen steunen met het doel om het kappen van de dennenbossen in de Schoorlse Duinen te voorkomen. Men gaat in tegen de milieudoelstellingen van Europa, diep treurig.

2.3. Waarom juist nu ons Burgerinitiatief?

Indieners, tezamen het bestuur van de Duinstichting, doen hun verzoek aan Provinciale Staten op dit moment, omdat de beheerders SBB en PWN plannen hebben om door te gaan met de boskap in de Schoorlse Duinen en het Noord-Hollands Duinreservaat. Bomen kappen, stobben verwijderen en de humuslaag afgraven. Voor definitieve omvorming van bossen naar het in dit gebied al erg veel voorkomende grijs duin, duingrasland met zanderige gedeelten.

Deze cartoon stond op 28 april 2019 in de Volkskrant, hier geplaatst met toestemming van Bas van der Schot

Een onomkeerbare omvorming die tot oncontroleerbare risico's en problemen kan leiden met stuivend zand. Door menselijk ingrijpen in het gebied (boskap) ontstonden sinds de middeleeuwen verstuingen die voor grote overlast zorgden, plantengroei verstikte en zelfs hele dorpen deed onderstuiven. Om het gebied weer leefbaar te maken werd in de loop van de 19e eeuw begonnen met de aanplant van bos. Wij proberen met dit burgerinitiatief te voorkomen dat die ruim 170 jaar noeste arbeid teniet wordt gedaan.

In een tijd dat meer bomen nodig zijn om de klimaatdoelstellingen te halen. In een tijd dat juist bomen nodig zijn om de lucht te reinigen van fijnstof. In een tijd dat bomen nodig zijn om CO2 vast te leggen en om te zetten in zuurstof.

Uiterekend in deze tijd waarin het steeds duidelijker wordt welke belangrijke functie de bomen hebben voor de leefbaarheid van de omgeving en het klimaat, is bij de gemeente Bergen NH vergunning aangevraagd voor de kap van twee hele bossen in het Schoorlse duingebied.

Op 1 november j.l. heeft SBB vergunning aangevraagd om het Leeuwenkuilbos en het Van Steijnbos (nota bene genoemd naar een oud-directeur van SBB) te mogen kappen. Twee bossen met hoge natuurwaarden, net als bijvoorbeeld het Baaknolbos. Om de kaalslag definitief te maken, is tegelijk ook vergunning

aangevraagd voor het verwijderen van de stobben en het afgraven van de humuslaag.

Het zijn de enige bossen die nog zorgen voor een klein beetje luwte in het midden duingebied. Luwte waarin heel veel zeldzame flora en fauna een plekje heeft gevonden.

het Leeuwenkuilbos, omringd door grijs duin (grasland met zanderige gedeeltes) gezien vanaf de westzijde (foto d.d. 24-11-2019)

De indieners beogen met dit burgerinitiatief de beoogde rigoureuze omvormingen in het duingebied te voorkomen. Niet alleen het Leeuwenkuilbos en het Van Steijnbos worden bedreigd, ook twee bossen nabij Bergen staan op de nominatie om te worden gekapt. PWN, de beheerder van het betreffende gebied, heeft dat al ingepland voor eind 2020. In vervolgplannen wordt gesproken over kap van het Frederiksbos en het Baaknolbos (of volgens latere informatie eventueel een alternatief er voor).

er zijn onafzienbare gedeelten met grijs duin in de Schoorlse Duinen
2019)

(foto d.d. 24-11-

2.4. Achtergrond van ons verzoek

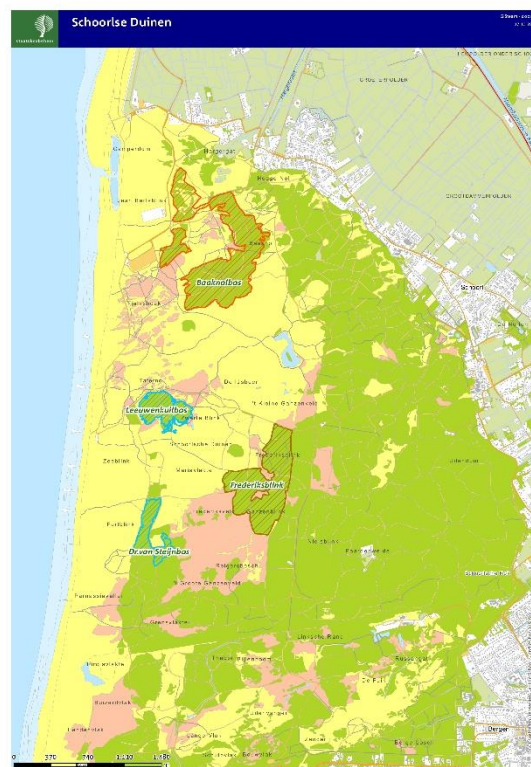
Het bestuur van de Duinstichting doet haar verzoek aan Provinciale Staten, omdat haar is gebleken dat de boskap voor grote onrust en verontwaardiging zorgt bij direct omwonenden, bezoekers en toeristen. Het is duidelijk geworden dat er geen draagvlak voor de beheerplannen bestaat bij de omwonenden, zelfs bij de wijde omgeving. Ruim 23.000 mensen ondertekenden onze petitie tegen de boskap.

Zoals u op het kaartje kunt zien, nemen de te kappen bossen slechts een klein deel van het middenduingebied in Schoorl in beslag. Omdat deze bossen de windblokkers zijn, vertegenwoordigen zij voor veel mensen een belangrijke waarde. Voor hun gezondheid, hun algemeen welzijn en hun recreatiemogelijkheden. Deze bossen vertegenwoordigen daarmee een grote emotionele waarde.

De bossen vertegenwoordigen ook een grote natuurwaarde. Zij zijn onderdeel van de afwisseling en diversiteit van het duingebied en dragen mede daardoor bij aan de grote variatie in flora en fauna in het duingebied. Ze bieden plaats aan een scala aan paddenstoelen, planten en dieren. Daaronder zijn vele zeldzame soorten, zelfs rode lijst soorten. Met de beoogde boskap zullen deze soorten (zelfs voorheen beschermde soorten), voor dit gebied, mogelijk zelfs voor Nederland verloren gaan.

2.5. Provinciale Staten zelf onderstreept het belang van ons verzoek

Wij herinneren u aan de vergadering op 3 december 2018, van de voormalige Commissie NLWM van Provinciale Staten. Zie de verslagregels 892 t/m 897. In die vergadering is de vraag aan de orde geweest om een hoorzitting te organiseren. Over grootschalige bomenkap en biodiversiteit. Voor belanghebbenden en deskundigen, zodat daar vanuit verschillende perspectieven (biodiversiteit, CO₂-opslag, natuurbeleving) naar gekeken kan worden. En om als Staten meer grip te krijgen op dit dossier.

kaartje van SBB met geplande kap fase 1 en fase 2
(fase 3 is er niet op aangegeven)

Met ruime meerderheid werd er mee ingestemd om deze hoorzitting na de verkiezingen te organiseren. Het is nu een jaar later. Hopelijk draagt ons Burgerinitiatief er aan bij om deze hoorzitting op korte termijn te organiseren!

2.6. Deze boskap werkt averechts voor de biodiversiteit.

De boskap wordt door de beheerders gemotiveerd als nodig om ruimte te maken voor soorten planten en dieren “die dan de kans krijgen om terug te komen”. Die motivering klopt niet. In de Schoorlse Duinen bestaat minder dan 1/3 van het oppervlak uit bos, in het Noord-Hollands Duinreservaat is het aandeel van bos nog veel lager. De

betreffende
duingebieden
bestaan voor een
zeer groot gedeelte
al uit het beoogde
grijze duin, dus uit
duingrasland met
daar tussen
zandduinen,
zandvlakten en
zandkuilen. In het
Noord-Hollands
Duinreservaat zijn

uit de aanwijzing tot Staatsnatuurmonument

Van de circa 350 in het natuurmonument voorkomende plantensoorten kunnen als zeldzame en minder algemene soorten worden genoemd: Dennenorchis, Harlekijnorchis, Welriekende nachtorchis, Breedbladige wespenorchis, Moeraswolfsklauw, Ronde zonnedauw, Kleine zonnedauw, Duits viltkruid, Klein wintergroen, Rondbladig wintergroen, Blauwe zeedistel, Gewone zEEKOOL, Stofzaad, Gagel, Oeverkruid, Dwergbies, Waterpostelein, Bronkruid, Bleekgele droogbloem, Koningsvaren en Stippel varen.

Het terrein staat bekend als één van de laatste refugia voor goed ontwikkelde korstmosvegetaties in Nederland, ...

Circa 85 soorten broedvogels komen voor, waaronder in Nederland bedreigde of minder algemene soorten. .... In de overgangszones van heide naar bos broeden Boompieper, Kneu, Houtsnip en Nachtzwaluw. In de naaldbossen broeden Boomvalk, Grote bonte specht, Zwarte specht, Holenduif en Kruisbek. De loofbossen en binnenduinarandbossen vormen de broedbiotoop van Groene specht, Fluitier, Grauwe vliegenvanger, Wielewaal, Goudvink en Appelvink.

de biodiversiteit is groot in de Schoorlse Duinen

natte of vochtige valleien. In de Schoorlse Duinen zijn die er nauwelijks, maar dat duingebied staat dan ook van oudsher bekend als zeer droog.

Het areaal aan grijs duin is rond het jaar 2010 in Schoorl enorm uitgebreid, door de grote duinbranden. Na de branden is die omvorming zelfs definitief gemaakt door het afgraven van de humuslaag.

Direct aansluitend aan het gebied is (bij de Hondsbossche Zeewering) een groot areaal aan nieuw wit duin gemaakt.

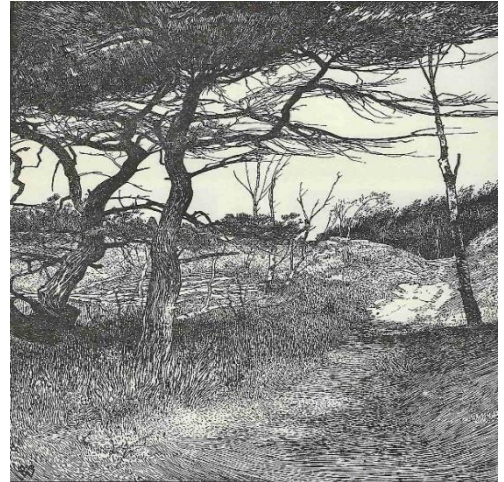
Er is dus al ruimte genoeg voor de beoogde planten en dieren, ze schitteren echter door afwezigheid. De situatie wordt echt niet beter voor die beoogde planten als er meer ruimte voor vrij komt door het omvormen van de bossen. De beoogde flora heeft namelijk helaas weinig kans door de hoge stikstofdepositie, die volgens de prognoses van het RIVM de komende jaren ook niet zal verminderen. De beoogde fauna (met name de vaak door de beheerders

genoemde tapuit) lijden helaas onder de vossen in de duinen. De vossen hebben de hele meeuwenkolonie gedood of verjaagd, zou een holenbroeder als de tapuit die vossen kunnen weerstaan? Mocht er een tapuit in het duingebied gaan nestelen, dan wacht het arme dier hetzelfde lot als de meeuwen.

2.7. Wees zuinig op de bossen.

Juist in en rond de bossen die op de nominatie staan om als eerste gekapt te worden, komen veel soorten flora en fauna voor. Helaas is er door de beheerder nog geen goede inventarisatie van gemaakt, daarom geven wij u graag de informatie die wij hebben ontvangen van de Mycologische Vereniging en van diverse andere vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties die delen van de flora en fauna in kaart hebben gebracht. Waaronder de Vogelwerkgroep, Stichting Natuurbehoud en Stichting DuinBES.

*dennenbossen in de duinen
Verkade album van Jac. P. Thijssse (1910)*

in Schoorl is er juist heel veel grijs- en wit duin

2.8. Inzichten veranderen.

Boskap is gebaseerd op achterhaalde starre plannen.

Beheerplannen zijn kwalitatief slecht uitgewerkt.

De boskap is onderdeel van beheerplannen die 12 jaar of langer geleden zijn ontwikkeld. In de plannen ontbreekt een aantal fundamentele zaken:

- Er is geen goede beschrijving van de beginsituatie, een inventarisatie van de aanwezige flora en fauna in de om te vormen gebieden ontbreekt.
- Er is geen goede beschrijving van de eindsituatie. De eindsituatie wordt beschreven in vage termen: “we geven ruimte aan ...”; “daardoor ontstaat er een kans dat ....”.
- Er is geen aanduiding van de soorten en hoeveelheden van de flora en fauna die verdwijnt door de omvorming.
- Het wordt in het midden gelaten hoe lang het kan duren tot de (te vaag omschreven) gewenste eindsituatie wordt bereikt. In het gebied is te zien dat het gedeelte in het Baaknobos dat bijna 15 jaar geleden werd kaalgekapt, nog steeds bestaat uit dood zand, zij het met wat plukken helm. Deze berg los zand verplaatst zich met meters per jaar dwars door het bos in de richting van Groet. Er staat in het Beheerplan van SBB dat de omvorming naar grijs duin een flinke tijdspanne vergt. In het Beheerplan van PWN staat dat het 80 jaar kan duren. Wie gaat dat meemaken? Wie gaat beoordelen of de omvorming geslaagd is?
- Er zijn geen criteria vastgelegd waaraan kan worden afgemeten of door de omvorming het beoogde resultaat werkelijk is bereikt.
- In de plannen zijn geen mijlpalen en criteria benoemd, waarmee tussentijds kan worden beoordeeld of de omvorming zich in de gewenste richting beweegt.
- Er is geen risicoanalyse gemaakt van de gevolgen van de omvorming en van de werkzaamheden die in het gebied moeten plaatsvinden ten behoeve van de omvorming. Zelfs niet van de aanleg van zandverstuivingen. De antwoorden op de volgende voor de hand liggende vragen ontbreken zelfs geheel. Wat kunnen de gevolgen van de omvorming zijn voor de bestaande habitats van zeldzame soorten? Welke soorten zullen mogelijk verdwijnen uit het gebied? Wat kan de omvorming voor gevolgen hebben voor de gezondheid van omwonenden en bezoekers? Hoe kan stuivend zand buiten de bebouwing worden gehouden? Welke economische risico's kan de omgeving lopen door de omvorming? Blijven bezoekers en toeristen misschien weg?
- De plannen bieden totaal geen flexibiliteit. Ons voorstel om de omvorming in kleine porties op te delen is op het laatst toch niet gehonoreerd, het plan is dus om de omvormingen grootschalig door te zetten.

Er is in de beheerplannen totaal geen ruimte om in te spelen op veranderingen binnen de maatschappij. Zoals het Klimaatakkoord met de afspraak om duizenden hectare bos aan te planten. De gemakkelijkste en goedkoopste bijdrage kan gerealiseerd worden door te stoppen met het kappen van bossen. Ook ontbreekt de ruimte om in te spelen op het landelijk protest van burgers en van wetenschappers, tegen de omvormingen van bossen naar zandverstuivingen.

- Het plan beoogt de omvorming van robuuste gezonde bossen naar duingrasland, zandduinen en zandverstuivingen. Dat is een landschapstype dat er al heel veel is in het gebied, maar het biedt weinig kans voor de beoogde soorten flora en fauna bij de door het RIVM voorspelde stikstofdepositie. In den lande zijn er inmiddels meer dan genoeg voorbeelden van omvormingsprojecten waarbij het beoogde habitatype niet is (terug-) gekomen. Wat na de omvorming wel kwam was pijpenstrootje, braam, brandnetel, Amerikaanse vogelkers, etc.

- Het plan biedt geen mogelijkheden om in te spelen op veranderingen in het gebied, op veranderingen in de omgeving (zoals het verzet van de omwonenden), op veranderingen in denken over het milieu (stikstof depositie, fijnstof), noch op veranderingen in het denken over het klimaat (bomen zijn nodig als temperatuurregelaar en voor opslag van CO₂). Urgenda, Mobilisation for the Environment MOB, het Luchtfonds, het Astmafonds, Longartsen, van alle kanten is er een roep om schone lucht. Die schone lucht verzorgen bomen voor ons. Juist bij uitstek de dennenbomen filteren het fijnstof uit de lucht. Door deze bossen te kappen berooft u burgers van schone, zuivere lucht.

door al dat zand was er weinig animo voor herstelwerk na de verwoesting van Schoorl in 1799

3. Overwegingen inzake de Ondersteuningsverklaringen.

De Provincie prijst in de verordening het burgerinitiatief aan met een mooi citaat van Klaas de Vries:

“Het burgerinitiatief geeft burgers het recht om zelf direct onderwerpen letterlijk op de politieke agenda te plaatsen en daarmee hun vertegenwoordigers voor een keuze te plaatsen.”

Tegelijkertijd maakt de Provincie het de burger knap lastig. Zo eist de verordening dat steunverklaringen zijn voorzien van een handtekening. De Tweede Kamer stelt die eis niet, daar is een ip-adres ook voldoende. Dat verschil vonden we vreemd, dus we hebben twee keer contact opgenomen met het Servicepunt van de Provincie. De eerste keer kregen we iemand aan de lijn die nog nooit van een burgerinitiatief had gehoord en er ook niets over kon vinden. De tweede keer kregen we iemand aan de lijn die zou terugbellen nadat was uitgezocht wat de regels zijn. We werden teruggebeld, helaas met de boodschap dat er niets over is te vinden.

Pas medio november, toen we met de heer Krijgsman overlegden over de wijze van aanleveren, kwam naar voren dat de Provincie had besloten om ook ondersteuningsverklaringen zonder handtekening maar met ip-adres geldig te verklaren.

Wij gingen er van uit dat het een goede en eenvoudig controleerbare methode zou zijn om de ondersteuningsverklaringen digitaal te laten invullen. Tijdens de proefperiode merkten we echter dat veel mensen afhaakten bij de vraag om digitaal hun geboortedatum en handtekening aan te leveren en dan het invullen afbraken. Ook in de wel verzonden response zagen we veel steunverklaringen verschijnen zonder geboortedatum of digitale handtekening. Daarnaast kregen we van veel mensen bericht, dat ze geen digitale handtekening konden bijvoegen of uit veiligheidsoverwegingen niet wilden bijvoegen. Veel mensen vinden het digitaal aanleveren van de combinatie naam, adres, geboortedatum en handtekening blijkbaar te riskant of te privacy gevoelig.

Wij hebben daarom de beslissing moeten nemen om naast de digitale steunverklaringen, ook te werken met papieren lijsten. Die lijsten zijn gelukkig druk gebruikt als alternatief voor de digitale response.

4. Rapport van de Telcommissie

Voor het controleren en tellen is een telcommissie aangesteld, bestaande uit de volgende personen: Anita van der Stap, Corrie Bakker, Nel van Rheenen, Richard Schouten en Jan Engelbregt.

De telcommissie verklaart hierbij de steunverklaringen naar eer en geweten te hebben gecontroleerd en geteld.

Het totaal aantal ontvangen steunverklaringen is: 14.382

Het totaal aantal ontvangen ondersteuningsverklaringen dat voldoet aan de eisen van de Provincie komt volgens ons op: 8.570.

Niet alle ondersteuningsverklaringen bleken volledig ingevuld. In de Overwegingen betreffende de Ondersteuningsverklaringen is al het voor veel mensen onoverkomelijke probleem genoemd betreffende de geboortedatum, dat bleek voor veel mensen een te hoge drempel.

Na controle van de ingevulde gegevens op volledigheid en op stemgerechtigheid (inwoner Noord-Holland en 18 jaar of ouder) en na aftrek van dubbel ingediende verklaringen, zijn wij gekomen op het hierboven genoemde aantal geldige ondersteuningsverklaringen.

Door de telcommissie zijn verklaringen alleen goedgekeurd als de persoon duidelijk heeft gemaakt inwoner te zijn van Noord-Holland door opgeven van:

- postcode en huisnummer, en/of
- plaats, straat en huisnummer.

Verklaringen met alleen plaatsnaam of alleen postcode (zonder huisnummer) hebben wij afgekeurd.

Door de telcommissie zijn alleen verklaringen goedgekeurd als de persoon duidelijk heeft gemaakt stemgerechtigd te zijn door opgave van:

- volledige geboortedatum, mits eerder dan 29 november 2001,
- geboortjaar, mits eerder dan 2001.

Door de telcommissie zijn verklaringen alleen goedgekeurd, als:

- de persoon zijn of haar handtekening heeft gezet op papier, of heeft bijgevoegd als bestand,
- de digitale response volledig is ingevuld en is voorzien van een ip-adres.

De papieren verklaringen zijn door ons verdeeld in bundels om het controleren en tellen te vergemakkelijken. De geldigheid is per regel gecontroleerd door een lid van de telcommissie en opnieuw gecontroleerd door een ander lid. De bundels zijn ieder geteld door een lid en herteld door een ander lid. Bij verschillen van 4 of meer is de bundel door een van hen een derde keer geteld. Zie onderstaande tellijst.

bundel	TELLINGEN				TEL RESULTAAT	
	teller 1 TOTAAL	teller 1 GELDIG	teller 2 TOTAAL	teller 2 GELDIG	BRUTO TOTAAL	compl. en juist
A	216	168	216	169	216	168
B	134	119	134	119	134	119
C	209	183	209	183	209	183
D	169	168	169	168	169	168
E	223	201	223	201	223	201
F	247	224	247	224	247	224
G	167	160	167	160	167	160
H	289	275	289	275	289	275
i	122	112	122	112	122	112
J	246	231	245	228	245	229
K	373	315	371	311	372	313
L	311	284	311	284	311	284
M	169	161	169	161	169	161
N	277	240	276	240	276	240
O	190	187	190	187	190	187
P	161	139	161	139	161	139
Q	96	95	96	95	96	95
R	249	235	250	235	249	235
S	42	31	42	31	42	31
T	275	254	275	254	275	254
U	108	103	108	103	108	103
V	198	142	198	142	198	142
W	402	382	402	382	402	382
X	217	185	217	185	217	185
TOTAAL					5087	4590

tel resultaten (per bundel en totaal) van de papieren response

De digitale ondersteuningsverklaringen zijn, volgens dezelfde criteria die werden gehanteerd als bij de papieren verklaringen, regel voor regel gecontroleerd op geldigheid. Door Anita van der Stap, Nel van Rheenen en Jan Engelbregt. Die controle is trapsgewijs uitgevoerd en kon worden vergemakkelijkt door sorteringen en selecties uit te voeren in Excel, soms door het invoegen van hulpvelden. Uiteindelijk is het bestand dat resteerde na deze filteringen, tweemaal geheel handmatig gecontroleerd. We hebben gewerkt in de volgende

stappen: eerst zijn alle niet compleet ingevulde records verwijderd, vervolgens zijn handmatig in een hulpveld alle adressen van buiten Noord-Holland gecodeerd en verwijderd. Daarna zijn alle geboortedata gecontroleerd (18 jaar of ouder op 29 november 2019). Data die niet voldeden aan het criterium zijn in een hulpveld gecodeerd en verwijderd. Tenslotte is het resterende (deel van het) bestand gecontroleerd op dubbel. De dubbele response is door middel van hulpvelden gecodeerd en verwijderd. Zie het resultaat hieronder.

Telresultaat digitale ondersteuningsverklaringen

BRUTO TOTAAL	9.295
af: (incompleet; niet-NH; onjuist; dubbel; jonger dan 18 jaar op 29-11-2019)	3.904
NETTO compleet en juist	<u>5.391</u>

Binnen de digitale response werden geconstateerde dubbel verwijderd. Bij de verdere controle op mogelijke dubbele ondersteuningsverklaringen, heeft de telcommissie de volgende mogelijkheden onderkend:

- bij de 'papieren response' dubbele binnen een bundel en
- dubbele tussen bundels; en vervolgens
- mogelijke dubbel tussen bundels met 'papieren response' en het digitale bestand.

Steekproefsgewijs hebben Corrie Schouten, Richard Bakker en Jan Engelbregt deze drie mogelijkheden onderzocht met als resultaat dat er geen dubbele zijn gevonden binnen de bundels, dat er geen dubbele zijn gevonden tussen de bundels en dat er geen dubbel zijn aangetroffen tussen de op papier en de digitaal aangeleverde steunverklaringen.

Omdat deze controle alleen steekproefsgewijs kon worden uitgevoerd, hebben wij de volgens ons veilige aanname gedaan, dat in de papieren response ca 10 % dubbel zal voorkomen. Dit percentage hebben wij afgetrokken van het telresultaat van de papieren response:

Correctie voor mogelijke dubbele binnen de papieren response

Totaal compleet en juist	4.590
af: mogelijke dubbele	10% <u>459</u>
NETTO compleet en juist	<u>4.131</u>

Vervolgens is nog een keer 10 % afgetrokken van de compleet en juist bevonden response, als volgens ons veilig percentage voor eventuele dubbelen tussen de papieren- en de digitale response.

Dit levert als ons totaal telresultaat de gegevens in het volgende overzicht voor het totaal van de digitale en papieren response:

TOTALE RESPONSE		14.382
af:		
incompleet/onjuist/dubbel		4.860
compleet en goed		9.522
af: mogelijke dubbele	10%	952
NETTO netto compleet en juist		8.570

De telcommissie,

Anita van der Stap

C.G.M. Schouten

Corrie Schouten

Nel van Rheenen

Jan Engelbregt

R. Bakker

Richard Bakker

Stichting ter behoud van het Schoorlse- en Noord-Kennemerduingebied

wat in de aanwijzing tot Staatsnatuurmonument klopt: variatie in landschap is er volop